

มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง

ลำดับ ที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่ต้อง ดำเนินการใน อนาคต	หมายเหตุ
๑	การป้องกันและแก้ไขปัญห จากภัยพิบัติเพื่อให้การบริหาร จัดการกับระบบสารสนเทศและ เครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพในกรณีเกิด เหตุการณ์ ที่ไม่ปลอดภัย	๑. เมื่อเกิดภัย พิบัติให้ผู้ใช้งาน รีบเก็บข้อมูล สำรองซึ่งมีความ จำเป็นสำคัญ ดำเนินการตาม หลักปฏิบัติ/ ขั้นตอนในแผน ป้องกันและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติ	๑. มีการจัดทำแผน ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาจากภัยพิบัติ ๒. มีการ ประชาสัมพันธ์และ การดำเนินการให้ เป็นไปตามแผน ดังกล่าว	๑. มีการ ประชาสัมพันธ์และ ดำเนินการให้ เป็นไปตามแผน ป้องกันและแก้ไข ปัญหาจากภัยพิบัติ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเอราวัณ	
๒	การมอบหมายหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ เพื่อมาตรการ บริหารจัดการความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบล เอราวัณเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	๒. เจ้าหน้าที่ ได้รับมอบหมาย จะต้องปฏิบัติ หน้าที่และ ดำเนินการให้ เป็นไปตามที่ ได้รับมอบหมาย	๒.๑ ดำเนินการ ควบคุมแก้ไขปัญหา เรื่องร้องทุกข์/ ร้องเรียนผู้รับผิดชอบ คือ ๒.๒.๑ คณะกรรมการ บริหารจัดการความ เสี่ยงด้านบริการ สาธารณะ - สำนักปลัด - กองช่าง - กองคลัง - กองการศึกษาฯ - กองสวัสดิการสังคม - หน่วยตรวจสอบ ภายใน	๒.๑ กำกับและดูแล ให้มีการดำเนินการ ของเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบให้ เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ที่ได้รับ ๒.๒ เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในแต่ ละสำนัก/กอง	
๓	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	เจ้าหน้าที่การ ปฏิบัติหน้าที่ และ ให้ดำเนินการ เป็นไปตาม ข้อกำหนดและ กฎหมาย หนังสือ สั่งการ	ดำเนินการควบคุม แก้ไขปัญหาการใช้ แหล่งที่มาของเงิน ตามข้อกำหนด หนังสือสั่งการ - คณะกรรมการ บริหารจัดการความ เสี่ยงด้านงบประมาณ	กำกับและดูแลให้มี การดำเนินการของ เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบให้ เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ งบประมาณ/นัก วิเคราะห์ฯ	

มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่จะต้องดำเนินการในอนาคต	หมายเหตุ
๔	กิจกรรมโครงการที่บรรจุในแผนงานข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ มีผู้รับผิดชอบเพื่อมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบจะต้องปฏิบัติหน้าที่และดำเนินการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด	คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงานย่อย แก้ไขปัญหา หาสาเหตุและผลกระทบของ ความรุนแรงด้านบุคลากรและการดำเนินการตามกฎหมาย	กำกับ/ควบคุมดูแลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละสำนัก/กอง	

นิยามความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนหรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุดทั้งในแง่ของผลกระทบเป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management)

คือ กระบวนการปฏิบัติโดยคณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับเพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบ และดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. วัฒนธรรมองค์กร เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับกรอบการบริหาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมาย การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมินและการจัดการความเสี่ยง เช่น จริยธรรม วิธีการปฏิบัติงานของผู้บริการ และบุคลากรรูปแบบการจัดการฝ่ายบริหารวิธีมอบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึกการตระหนักรู้ และการรับความรู้เรื่องความเสี่ยง รวมถึงการควบคุมกำกับงานทุกคนในองค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์กรบริหารส่วนตำบลเอราวัณ ต้องมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในกรอบของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หรือแนวทางในการกำหนดที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยความเสี่ยงในองค์กร

แนวทาง / การตอบสนองความเสี่ยง จำแนกได้ ๓ ประเภท

๑. การหลีกเลี่ยง เป็นการดำเนินการหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายมักใช้ในกรณีที่มีความเสี่ยงรุนแรงสูง ซึ่งไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง กรณีมีผู้ยื่นเสนอราคารายเดียวต้องใช้ความเห็นการพิจารณา e-bidding วงเงินเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หลีกเลี่ยงการให้ความเห็นเนื่องจาก เสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน

๒. การลด เป็นการจัดหามาตรการจัดการ เพื่อลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ความเสียหายหรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การเตรียมแผนฉุกเฉินการเตรียมแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การเตรียมแผนพัสดุประจำปี การเตรียมแผนปฏิบัติงาน

๓. การยอมรับ ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก เช่น การบริหารจัดการด้านการเงิน

การติดตามประเมินผล

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ มีความจำเป็นต้องได้รับการสื่อสารถึงการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม ความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง การดูแลติดตามแนวโน้มของความเสี่ยงหลัก รวมถึงการเกิดเหตุการณ์ผิดปกติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่า

๑. เจ้าของความเสี่ยง มีการติดตาม ประเมินสถานการณ์วิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของตนอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสม

๒. ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานถึงความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง และแนวโน้มของความเสี่ยงต่อผู้รับผิดชอบคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. ระบบควบคุมภายในที่วางไว้มีความเพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิผล และมีการนำมาปฏิบัติใช้จริงเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือความเสี่ยงที่เปลี่ยนไปเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบรายงานผลการติดตาม รวมถึงกระบวนการทบทวน แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หัวหน้าคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ทราบ และนำความเสี่ยงเข้าเสนอประชุมผู้บริหาร เพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

การจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

ให้ผู้รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ จัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสนอให้หน่วยงานของรัฐ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) พิจารณาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ในข้อ ๙ เพื่อเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ โดยกรมบัญชีกลาง เป็นผู้กำหนดรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลา

การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงควรสะท้อนถึงคุณค่าวัตถุประสงค์และทรัพยากรของ อบต. โดยเกณฑ์บางประเภทพัฒนาได้มาจากข้อกำหนดทางกฎหมายหรือข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนด ต้องสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงของ อบต.และมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่นำมาพิจารณา เพื่อประกอบการกำหนดความเสี่ยง ได้แก่ ลักษณะและประเภทของผลกระทบที่สามารถเกิดขึ้น กรอบเวลาของโอกาส และผลกระทบที่เกิดขึ้น แนวทางในการกำหนดระดับความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ ระดับความเสี่ยงที่จะต้องจัดการ

กิจกรรมควบคุม

กิจกรรมควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้มั่นใจว่าได้มีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบ ต่อเป้าหมายของ อบต. เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และเทคนิคการนำไปปฏิบัติ ดังนั้น กิจกรรมควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑. การควบคุมเพื่อการป้องกัน เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

๒. การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ เป็นวิธีการควบคุมเพื่อให้ค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

๓. การควบคุมโดยการชี้แนะ เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

๔. การควบคุมเพื่อการแก้ไข เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีกในอนาคต

ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมการควบคุมควรต้องคำนึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยกิจกรรมการควบคุมควรมีองค์ประกอบดังนี้

๑. วิธีการดำเนินงาน (ขั้นตอน,กระบวนการ)

๒. การกำหนดบุคลากรภายในองค์กร เพื่อรับผิดชอบการควบคุมนั้น ซึ่งควรมีความรับผิดชอบ

๒.๑ พิจารณาประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

๒.๒ พิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยง

๓. กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

*****